

Шангар О.
НТУУ «КП» ФСП
Бежевець А.М.
старший викладач ФСП НТУУ «КП»

ПРАВО НА ЗМІНУ ІМЕНІ

Питання зміни імені є досить актуальним. Причини такої зміни можуть бути різноманітні: важка вимова; побажання мати ім'я або прізвище, яке відповідає національності одного з батьків; неблагозвучність та інше. Дехто хоче мати дівоче прізвище матері, хтось наслідує національно-історичні традиції, беручи ім'я батька чи діда. Найчастішими випадками зміни імені є одруження та всиновлення. Тому, це явище досить поширене у всьому світі.

Ім'я громадянина України складається з прізвища, власного імені та по батькові, якщо інше не впливає із закону чи не прийнято національною меншиною, до якої належить особа. Прізвище та по батькові людини визначається при реєстрації її народження, а ім'я вказується по бажанню батьків.

Нерозривно з правом на ім'я пов'язане право на його зміну. Однак це право залежить від декількох факторів. Одним із таких факторів є вік особи. Фізична особа, що досягла шістнадцятирічного віку, може змінити прізвище чи ім'я за бажанням, не потребуючи на це дозвіл батьків. При досягненні 14 років особі надається право змінити ім'я та прізвище, маючи згоду батьків чи піклувальника. Згода тільки одного з батьків можлива лише у випадку смерті другого з батьків, а також якщо другий з батьків визнаний безвісно відсутнім, обмежено дієздатним чи недієздатним, позбавлений батьківських прав.

Варто зазначити, що у фізичної особи є право змінити лише прізвище та власне ім'я. По батькові змінюється тільки у випадку зміни імені батьком заявника або при виключенні відомостей про нього як батька дитини з актового запису про його народження.

Щодо дітей молодшого віку, то у випадку зміни прізвища обох батьків змінюється і прізвище дитини, що не досягла 7 років. А прізвище дитини, що вже досягла 7 років, змінюється у випадку її згоди. У разі заперечення одного з батьків стосовно зміни прізвища дитини, спір вирішується органом опіки та піклування і судом.

Державна реєстрація зміни імені відбувається за заявою особи у відділі державної реєстрації актів цивільного стану (РАЦС). РАЦС направляє отримані документи в органи внутрішніх справ за місцем проживання заявника для перевірки, щоб запобігти можливості зміни імені з метою ухилення від суда, виплати аліментів чи з іншою корисною метою. Перевірка проводиться протягом одного місяця, після чого документи повертаються до РАЦСу. Громадяни України, які проживають за кордоном і бажають змінити ім'я, прізвище чи по батькові, подають заяву в консульську установу України, в якій

вони знаходяться на консульському обліку. Така заява розглядається протягом трьох місяців, а у випадку поважної причини може бути продовжений розгляд на три місяці.

Існують підстави, за яких може бути відмовлено у зміні імені, зокрема: якщо заявник перебуває під слідством, судом чи адміністративним наглядом; у заявника наявна непогашена судимість; оголошення у розшук іноземними державами та подання неправдивих відомостей заявником. Відмову в наданні дозволу на зміну імені можна оскаржити в суді. Після реєстрації зміни імені, прізвища чи по батькові у паспорті заявника на першій сторінці проставляється штамп з відміткою про те, що паспорт необхідно обміняти протягом одного місяця.

Отже, роль імені у житті людини важко переоцінити, оскільки воно вживається не лише у побуті, а й в різних офіційних ситуаціях, документах громадян. Нажаль, в результаті непрофесійної діяльності багатьох організацій відбуваються колізійні ситуації при використанні імені особи. Такі ситуації потребують ретельного вивчення з метою їх подолання та недопущення в майбутньому.